

जीवन विकास महा वद्यालय देवग्राम
ता. नरखेड, जि. नागपूर
पदवी व पदव्युत्तर मराठी वभाग
कार्यक्रम अहवाल सत्र २०२२-२०२३

जीवन विकास महावद्यालय, देवग्राम येथे मराठी वभागाच्या वतीने द्वदिवसीय विशेष व्याख्यानाचे आयोजन महावद्यालयाचे प्राचार्य, डॉ. देवेंद्र भोंगाडे यांच्या मार्गदर्शनात करण्यात आले. या वचारमंथन सोहळ्यातील प्रथम वचार पुष्पाकरिता समाजशास्त्र वभागाच्या वभाग प्रमुख, प्रा. प्रणाली इंगोले अध्यक्ष म्हणून लाभल्या तर प्रमुख वक्ते म्हणून मराठी वभागातील पदव्युत्तर वभागाचे प्रा. अशोक कापसे तसेच प्रमुख अतिथी म्हणून मराठी वभाग प्रमुख डॉ. प्रवीण धारपुरे, डॉ. कल्याणी ठाकरे, प्रा. उमेश निस्वादे उपस्थित होते.

याप्रसंगी "संत गाडगेबाबा व्यक्तित्व

आण वचार" या वषयावर आपले वचार अभिव्यक्त करताना प्रा. कापसे यांनी महापुरुषांची चरित्रे ही मानवी जीवनाची खऱ्या अर्थाने प्रेरणास्त्रोत आहे. त्याचा

आपण सर्वांनी गांभीर्याने वचार करायला हवा असे मत व्यक्त केले तर मराठी वभाग प्रमुख डॉ. प्रवीण धारपुरे यांनी तत्कालीन परिस्थितीत समाजाची झालेली अधोगती कोणत्या कारणामुळे झाली आण त्यावर रामबाण उपाय म्हणून शिक्षण हेच महत्वाचे आहे. शिक्षणाशवाय समाजाची प्रगतीच होणार नाही. तसेच अंधश्रद्धा, अस्पृश्यता, श्रमप्रतिष्ठा या वषयावर प्रकाश टाकला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून लाभलेल्या प्रा. प्रणाली इंगोले यांनी साधुत्व, दातृत्व आण कर्तृत्व यांचा त्रिवेणी संगम म्हणजे संत गाडगेबाबांचे वचार पुष्पाचे प्रास्तावक कु. पल्लवी माहुरिया यांनी तर सूत्रसंचालन कु. वैशाली कुयटे व साक्षी कडवे केले. अतिथींचे आभार मयुरी गायधने यांनी मानले.

या द्वदिवसीय वचार चंतन सोहळ्यात दुसऱ्या दिवशी "महात्मा फुले व्यक्तित्व

जीवन विकास महा वद्यालय देवग्राम

ता. नरखेड, जि. नागपूर

पदवी व पदव्युत्तर मराठी वभाग

कार्यक्रम अहवाल सत्र २०२२-२०२३

आण वचार" या वर्षाच्या अनुषंगाने प्रा. उमेश निस्वादे यांनी आपले वचार व्यक्त करताना तळागाळातील माणसाला माणूस म्हणून जगण्याचे मनोबल प्रदान करणारा दीपस्तंभ म्हणजे महात्मा ज्योतिबा फुले प्रमुख अतिथी डॉ. प्रवीण धारपुरे यांनी महात्मा फुले यांच्या जीवन व कार्यावर प्रकाश टाकला. तसेच महावद्यालयाचे उपप्राचार्य, डॉ. राजू श्रीरामे यांनी देखील महात्मा फुले यांचे वचार व कार्य यांची आवश्यकता वद्यमान परिस्थितीत कशी आहे हे पटवून दिले तर अध्यक्षीय भाषणातून डॉ. मंगेश आचार्य यांनी आजच्या एकवसाच्या शतकात देखील महात्मा फुलेंचे वचार सर्वांसाठी प्रेरणादायी असून आजच्या वद्यार्थ्यांने महात्मा फुलेंच्या वचारांचे चंतन करणे आवश्यक आहे, असे मत व्यक्त केले. या वचारपुष्पाचे प्रास्तावक पुनम पेरोडया यांनी यांनी केले तर सूत्रसंचालन मयुरी वाघमारे आणि आभार मोहित गायधने यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी सर्व शक्षक, शक्षकेतर कर्मचारी व वद्यार्थी यांचे सहकार्य लाभले.

मराठी भाषा गौरव दिन नुकताच साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महावद्यालयाचे उप-प्राचार्य डॉ. राजू श्रीरामे तर प्रमुख अतिथी म्हणून लखोटिया भुतडा कनिष्ठ महावद्यालय, कोंढाळी येथील मराठी साहित्यिक डॉ. निरंजन माधव अंजनकर तर प्रमुख उपस्थिती म्हणून जीवन विकास कनिष्ठ महावद्यालयाचे उप-प्राचार्य प्रा. नागेश ढोबळे, मराठी वभाग प्रमुख डॉ. प्रवीण धारपुरे उपस्थित होते.

मराठी भाषा गौरव दिनाच्या निमित्ताने महावद्यालयात वद्यार्थ्यांनी स्वरचत कवता आणि कवी कुसुमाग्रजांच्या सुप्रसद्ध कवतांचे वाचन केले. तसेच डॉ. जया अळसपुरे यांनी स्पर्धा परीक्षेच्या अनुषंगाने वस्तुनिष्ठ प्रश्नांचा प्रश्नसंच असलेले महावद्यालयाला भेट दिले. या निमित्ताने प्रमुख अतिथी म्हणून लाभलेले डॉ. निरंजन माधव अंजनकर यांनी मराठी भाषा

जीवन विकास महावद्यालय देवग्राम
येथे कुसुमाग्रज जयंतीच्या निमित्ताने

जीवन विकास महा वद्यालय देवग्राम
ता. नरखेड, जि. नागपूर
पदवी व पदव्युत्तर मराठी वभाग
कार्यक्रम अहवाल सत्र २०२२-२०२३

कशी श्रेष्ठ आहे, मराठी भाषेतील त्या भाषेतील गुणवत्ता आणि अभिजात भाषेचा दर्जा मळण्याची त्या भाषेतील श्रेष्ठत्व लक्षात आणून देत असताना मराठी साहित्यातील ववध साहित्य प्रकारांचा वेध घेत, आपले वचार व्यक्त केले. प्रा. नागेश ढोबळे यांनी वद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन मराठी भाषा ही आपली मातृभाषा आहे. आपण कुठलीही भाषा आत्मसात केली तरी वचार मंथन हे मातृभाषेतूनच चालत असते. स्वतःला व्यक्त होण्यासाठी मातृभाषेचीच गरज असते. त्यामध्येच खरा रस असतो. हे निक्षून सांगतले. तर कार्यक्रमाला लाभलेले अध्यक्ष महावद्यालयाचे उप-प्राचार्य डॉ. राजू श्रीरामे यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणातून मराठी भाषा आता जागतिक पातळीवर कार्य करू लागलेली आहेत. मराठीचे समृद्ध दालन केवळ प्रादेशकतेपुरते मर्यादित न राहता ते

अटकेपार झेंडे रोवण्याच्या स्थितीत आहे. याचे कारण असे की, नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अनुषंगाने अभियांत्रिकी आणि वैद्यकीय क्षेत्रातील अभ्यासक्रम सारख्या प्रादेशिक भाषेमध्ये पुढे येऊ घातलेले आहेत. त्यामुळे मराठी भाषा भवण्यात अधिक रोजगारभमुख होऊ शकते शकते आणि मराठी भाषेचे सानिध्य आणि तिच्यातील अवीट गोडवा पुढेही कायम राहू शकतो, असे मत व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक मराठी वभाग प्रमुख डॉ. प्रवीण धारपुरे यांनी केले याप्रसंगी कवी कुसुमाग्रजांची मराठी साहित्यातील योगदान आणि मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त असलेली पार्श्वभूमी त्यांनी वशद केली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन महावद्यालयातील वद्यार्थनी कुमारी पल्लवी माहूरिया यांनी तर आभार प्रा. उमेश निस्वादे यांनी मानले. मराठी भाषा गौरव दिनाच्या निमित्ताने मराठीतील ग्रंथसंपदा वद्यार्थ्यांच्या नजरेतून जावी, त्यांना ग्रंथांचे ज्ञान व्हावे या दृष्टीने ग्रंथ प्रदर्शनीचे आयोजन देखील करण्यात आले.

जीवन विकास महा वद्यालय देवग्राम
ता. नरखेड, जि. नागपूर
पदवी व पदव्युत्तर मराठी वभाग
कार्यक्रम अहवाल सत्र २०२२-२०२३

अनेक वद्यार्थ्यांनी ग्रंथ प्रदर्शनीला भेट देऊन ज्ञान संवर्धन करण्याचे प्रयत्न केले. ग्रंथ ही ज्ञानाची सदावर्ते आहेत या उक्तीची सार्थकता या ग्रंथ प्रदर्शनीतून झाल्याची भावना महावद्यालयाचे प्राचार्य, डॉ. देवेंद्र भोंगाडे यांनी व्यक्त केली. प्रस्तुत कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी डॉ. मंगेश आचार्य, डॉ. योगेश सरोदे, डॉ. दीपक अरजपुरे, डॉ. प्रणाली इंगोले, ग्रंथालय वभाग प्रमुख श्री देवेंद्र वासाडे आणि इतर सर्व कर्मचारी वृंदांचे सहकार्य लाभले.

आज राष्ट्रसंत वचार दर्शन सोहळा अंतर्गत व्याख्यान मालेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. प्रस्तुत व्याख्यानाचे पुष्प डॉ. जयंत जवंजाळ, प्राचार्य पंढरीनाथ महावद्यालय नरखेड यांनी गुंफले.

याप्रसंगी त्यांनी राष्ट्रसंतांच्या समग्र कार्याचा प्रवास उलगडून दाखवत असताना राष्ट्रसंतांनी आपल्या राष्ट्रीय प्रखर वचारांचे संघटन गुरुदेव सेवा मंडळाच्या माध्यमातून करून देशाला आध्यात्मिकतेकडून स्वातंत्र्याच्या राजकीय चळवळीची उभारणी केली. यातूनच देशाच्या स्वातंत्र्य चळवळीला एक नवे वैचारिक बळ मळाले असा एक त्यांनी याप्रसंगी वचार मांडला. जीवन विकास महावद्यालयात "राष्ट्रसंतांचे शैक्षणिक, राष्ट्रीय व सामाजिक कार्य या वर्षावरती वचार पुष्प गुंफत असताना त्यांनी अनेक मौलिक वचार मांडले. या कार्यक्रमाचे आयोजन अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष व पदवी तथा मराठी वभाग यांच्या वतीने करण्यात आलेले होते. या कार्यक्रमाचे प्रास्तावक तसेच मुख्य अतिथींचा परिचय डॉ. राजू श्रीरामे, उपप्राचार्य यांनी करून दिला. यावेळी तरुण भारत च्या आसमंत पुरवणीचे माजी

जीवन विकास महा वद्यालय देवग्राम

ता. नरखेड, जि. नागपूर

पदवी व पदव्युत्तर मराठी वभाग

कार्यक्रम अहवाल सत्र २०२२-२०२३

संपादक श्री दीपक वानखेडे यांनी सुद्धा आपले वचार मांडले. प्रा. वनोद बालकोटे यांनी याप्रसंगी आपले वचार प्रस्तुत करून शुभेच्छा दिल्यात. यावेळी मुख्य अतिथी डॉ. जयंत जवंजाळ, प्राचार्य मंचकावर उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. देवेंद्र भोंगाडे हे होते. त्यांनी अध्यक्षीय भाषणातून राष्ट्रसंतांचे जीवन कार्य हे प्रासंगिक असून ते आजही क्वीतरी मार्गदर्शक ठरलेले आहे असे मत त्यांनी याप्रसंगी व्यक्त केले. काटोल तालुक्यातून शैक्षणिक, सामाजिक व बौद्धिक कार्यात महत्वपूर्ण योगदान दिल्याबद्दल डॉ. जयंत जवंजाळ यांना नॉर्थ अमेरिका वद्यापीठाची मानस डलीट प्राप्त झाली. निमित्ताने त्यांना स्मृतिचन्ह चरखा, शाल व श्रीफळ देऊन त्यांचा भावपूर्ण सत्कार अंत्योदय मशन या संस्थेच्या वतीने डॉ. देवेंद्र भोंगाडे यांनी केला. याप्रसंगी सत्काराला उत्तर देतांना त्यांनी आपले भावपूर्ण उद्गार काढत या संस्थेचा मी आजन्म ऋणी राहिल असे मत त्यांनी यावेळी मांडले. प्रा. अशोक कापसे यांनी सूत्रसंचालन केले तर आभार प्रदर्शन डॉ. मंगेश आचार्य यांनी केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी डॉ. प्रवीण घारपुरे डॉ. योगेश सरदे, डॉ. प्रणाली उल्ले, डॉ. मंगेश आचार्य

इतर शक्षक कर्मचारी वर्गांनी विशेष सहकार्य सहकार्य केले

जीवन विकास महावद्यालय देवग्राम येथील मराठी वभागाच्या वतीने मराठी वाङ्मय मंडळाचा अभ्यास द्वारा आयोजित आला. या आपल्या दौऱ्याच्या निमित्ताने देवग्राम येथे महानुभाव पंथाचे संस्थापक श्री गोवंदप्रभू आणि सर्वज्ञ चक्रधर स्वामी यांच्या जीवन कार्यावषयी

जाणून घेण्यासाठी देवग्राम येथील श्री चक्रधर मंदिराला भेट देण्यात आली. याप्रसंगी चक्रधरांच्या जीवन कार्यावर प्रकाश टाकून वद्यार्थ्यांना श्री चक्रधर वभूतीचे महत्व पटवून देण्यात आले. तसेच तसेच देवग्राम येथील अतिशय

जीवन विकास महा वद्यालय देवग्राम
ता. नरखेड, जि. नागपूर
पदवी व पदव्युत्तर मराठी वभाग
कार्यक्रम अहवाल सत्र २०२२-२०२३

प्राचीन असलेले ऋषश्वर मंदिर येथे वद्यार्थ्यांना नेऊन त्या स्थळाचे महत्त्व साहित्याच्या दृष्टीने कसे महत्त्वपूर्ण आहे देखील पटवून देण्यात आले. त्याचप्रमाणे वारकरी संप्रदायातील आराध्य दैवत श्री वल वल यांचे अतिशय प्राचीन मंदिराला भेट भेट देऊन त्या स्थळाचे महत्त्व साहित्याच्या दृष्टीने पटवून देण्यात आले. या अभ्यास दौऱ्यामध्ये महावद्यालयातील वाङ्मयाच्या अनेक वद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. तसेच मराठी वभागातील सर्व सहकारी प्राध्यापकांनी सहभाग घेऊन मोलाचे सहकार्य केले.